

– антиінфляційні заходи та заходи з підвищення стійкості банківської системи: фіксація курсу національної валюти, встановлення принципів рефінансування комерційних банків з проблемами короткотривалої ліквідності під час проявів ознак фінансової кризи;

– здійснення комплексу заходів, спрямованих на розширення внутрішнього попиту на групу експортних товарів і тим самим посилення ролі внутрішнього виробництва;

– переглянути проект бюджету на 2009 рік, збільшивши обсяги капітальних видатків;

– створення Стабілізаційного фонду, кошти якого спрямовуватимуться на забезпечення усіх гарантійних зобов'язань держави, що посилять довіру до намірів уряду проводити виважену та збалансовану бюджетну політику.

1. Аналіз тенденцій розвитку фондового ринку у світі та Україні // Фінанси України (науково-аналітичний журнал). – 2008. 2. Постанова Кабінету Міністрів України "Концепція функціонування і розвитку фондового ринку в Україні" (№ 277 від 29 квітня 1994 р.). 3. Скільки коштує порятунок світової економіки. Вихід тут // Контракти (український діловий тижневик). – №40 від 6.10.2008.

С.В. Погрибельна,
студент-бакалавр.

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. Ярошевич Н.Б.

ВПЛИВ СВІТОВОЇ ФІНАНСОВОЇ КРИЗИ 2008 РОКУ НА МОЖЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОТЕНЦІАЛУ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Сьогодні світова фінансова криза знаходиться у своєму розквіті. Банкрутство світового інвестиційного банку Lehman Brothers негативно позначилось на біржах Європи та Азії, що призвело до зниження індексів, починаючи з 11 вересня 2001 року. Зниження цін на нафтопродукти деякою мірою припинило падіння курсу долара, але через загрозу економічного росту США Федеральна Резервна Система

планує у 5 разів за цей рік знизити облікову ставку, що може істотно понизити американську валюту. З середини 2007 року світова економіка увійшла в наступну циклічну стадію глобальної кризи, про що у різних варіаціях писали Н. Кондратьєв, К. Жугляр і Дж. Кітчін. Це було ясно ще у 2005 році, коли почали активно проявлятися перші ознаки передкризової ситуації [1].

Звичайно, структура української економіки відрізняється від американської, але при цьому вона істотно інтегрована у світову економіку і не піддатися впливу системної кризи не в змозі. Передусім погіршилась ситуація на українському ринку нерухомості через обмежений доступ до фінансових засобів західних інвесторів, але і у цей момент закріпилась позиція великих будівельних компаній, які мають доступ до внутрішніх фінансових та матеріальних ресурсів, за рахунок чого реалізація численних проектів може працювати з нижчим показником рентабельності, тим більше, що вітчизняні банки загалом до видачі іпотек підходили доволі розумно, пробуючи максимально мінімізувати можливі ризики невиклат.

По-друге, основні українські галузі (металургійна, хімічна) можуть істотно призупинити свою діяльність через високі ціни на газ, в умовах світової кон'юнктури і зносу основних фондів українських підприємств це також негативно позначиться на темпі зростання: ВВП, інфляції. Іншими словами, якщо українська промисловість не забезпечить високі темпи випуску продукції, то соціальні виплати не відповідатимуть зростанню цін [2].

Найкращий метод зниження інфляції – це нарощення товарної маси, але не за рахунок імпорту, а за рахунок зростання товарної продукції українських компаній. Центральні банки багатьох країн використовують ставки рефінансування, як один із ключових факторів з забезпечення високої ліквідності державних та муніципальних цінних паперів на вторинному ринку. Зрозуміло, що за високої облікової ставки не тільки зростає ціна банківських кредитів, але і збільшується попит на депозитні продукти та пропозиція на цінні папери. Це автоматично призводить до зниження їх ринкової вартості. І навпаки, коли ставка рефінансування низька, то разом із зростанням кредитної активності спостерігається і збільшення попиту на цінні папери. Уміле керування обліковою ставкою дає змогу регулювати платіжний баланс, а також вирішувати поточні проблеми ліквідності банківської системи.

Парадоксально, але світова криза дає Україні реальні можливості не тільки пережити негативні явища, але і значно поліпшити економічний стан. Аналіз фінансових ринків показує, що світовий капітал знаходиться зараз в активному пошуку нового місця своєї дії, забезпечуючи порівняно високий рівень прибутку [2].

В Україні є можливості розвитку, що ґрунтуються на її географічних і кліматичних особливостях, а також в обсязі внутрішнього споживчого ринку, рівні кваліфікації вітчизняних трудових ресурсів і можливостях національних базових галузей (металургійній, машинобудівній, хімічній) та агропромислового комплексу. Тільки знаходження між Росією і об'єднаною Європою, яка зацікавлена у стабільному доступі до цих ресурсів, ринків збуту, дає унікальні можливості українському господарству для створення транспортних коридорів, які сполучають Захід та Схід. Розв'язок цього комунікаційного завдання може автоматично залучити мільярди інвестицій у вітчизняну економіку. Єдине, що для цього потрібно, то це: внутрішня політична стабільність, стійкі прагматичні взаємовигідні відносини з РФ та ЄС та іншими країнами, а також закони, які захищають інвестора від сваволі місцевих чиновників і рейдерських атак. Без цих вимог інвестори не будуть вкладати капітали на побудову трансєвропейської логістичної системи в Україні, як і не будуть фінансувати інші сектори національної економіки. А в умовах продовольчої кризи потенціал українського агропромислового комплексу дуже привабливий для інвестиційних компаній [3].

1. Цитата народного депутата України Василя Горбала. 2. Марінченко А. (генеральний директор "Калита-Финанс") Україна. 3. Хазін М. "Теорія кризи": Доповідь на конференції у м. Модена, Італія. 09.07.2008 р.